

HODNOCENÍ OPONENTA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

AKADEMICKÝ ROK 2018/2019

Autor práce	Anna Veselá (3AVS)		
Název práce	Postavení sester ve společnosti		
Vedoucí práce	Doc. MUDr. Lidmila Hamplová, PhD.		
Oponent práce	Mgr. Eva Marková, Ph.D.		
Studijní obor	Všeobecná sestra		
Počet stran (úvod-závěr)	53	Počet stran teoretické části	29
Počet stran praktické části	23	Počet příloh	5
Počet titulů použité literatury v českém jazyce	15	Počet titulů použité literatury v cizím jazyce	4
Počet internetových zdrojů	1	Originalita práce v %	90 %

Sledovaná kritéria		neobsahuje	obsahuje částečně	Obsahuje
Pomocný rejstřík pro hodnocení závěrečných prací. Označte X , zda předložená práce obsahuje níže uvedené znaky.				
A	Úvodní část			
A1	Zřetelné vymezení do oblasti ošetřovatelství.			X
A2	Jasná a zřetelná formulace tématu a cíle práce (co má být ověřeno, zjištěno, čeho má být dosaženo, co nového chce autor zjistit).		X	
B	Dosavadní řešení problému			
B1	Práce obsahuje přehled názorů vztahujících se k danému tématu na základě odborné literatury (přiměřený počet použitých zdrojů včetně internetu).	X		
B2	Je zřetelné, kde jde o autorský text a kde o kompilaci (kompilace má hodnotící nadhled, nejde o mechanické výpisky z literatury).	X		
C	Praktická část			
C1	Obsahová konzistence praktické části s částí teoretickou a s cíli práce.	X		
C2	Použití vhodných metod a nástrojů (ošetřovatelský model/kazuistika/průzkum).			X
D	Analytická část			
D1	Použitá metodika má požadované náležitosti a fáze.		X	
D2	Zhodnocení/diskuze umožňuje zpracování doporučení, výstupů práce (obsahuje diskuzi s uvedenými teoretickými zdroji).	X		
E	Závěry a přínos pro oblast ošetřovatelství			
E1	Splnění stanovených cílů práce.		X	
E2	Práce obsahuje doporučení pro praxi.		X	
E3	Výstupem práce je využitelný materiál.	X		
F	Formální úroveň práce			
F1	Úplnost obligátních náležitostí, dodržení formálních náležitostí a struktury, grafická a typografická úroveň práce (titulní list, čestné prohlášení, abstrakt, klíčová slova, přílohy).		X	
F2	Cizojazyčná verze abstraktu – jazyková úroveň.			X
F3	Stylistická a gramatická úroveň (terminologická správnost, překlepy, gramatické chyby, rozsah, proporcionalita...).		X	
F4	Bibliografie dle platné normy (správnost zápisu citací, citační nekázeň, dodržení ČSN 690: 2, 2011, harvardský styl zápisu zdrojů, dostačující počet zdrojů).	X		
F5	Respektování legislativních a etických norem.	X		

Komentář:

Autorka zkoumala názory pacientů na postavení všeobecné/praktické sestry ve společnosti, i když v abstraktu uvádí, že se zabývá názory pacientů na povolání všeobecné/praktické sestry. Už zde u stanovení cíle zkoumání začíná problém, který se projevil v teoretických kapitolách, nevztahují se k průzkumnému problému, kterým je postavení všeobecné/praktické sestry ve společnosti. Je to obtížné téma, které vyžaduje přehled o oboru i určité např. sociologické znalosti. Postavení sester ve společnosti souvisí s postavením žen ve společnosti, vztah sestry a občana zmiňuje např. etický kodex ICN, vnímání ošetrovatelské péče jako spíše ženské práce apod. Zajímavá je volba průzkumného souboru. Respondenty byly pouze hospitalizovaní pacienti (Národní registr hospitalizovaných evidoval v roce 2017 celkem 2 335 tisíc ukončených případů hospitalizace).

Abstrakt nemá náležitou strukturu, chybí některé klíčové části, např. soubor respondentů, hlavní výsledky. V abstraktu se neuvádí, co obsahuje teoretická část bakalářské práce, to patří do Úvodu. Formulace, že „Praktická část je realizována pomocí dotazníkového šetření...“ není odborně přesné, autorka realizovala dotazníkové šetření. Abstrakt v anglickém jazyce není zarovnán do bloku.

Domnívám se, že i některá klíčová slova neodpovídají předmětu zkoumání.

V Úvodu se autorka poněkud neoborně vyjadřuje, že „...bude vyhodnoceno výzkumné šetření pomocí dotazníků...“. K vyhodnocení dat získaných dotazníkovým šetřením se používají matematické a statistické nástroje. Cíle nejsou stanoveny pro praktickou část, nýbrž jde o cíle stanovené pro následující průzkum.

Autorka první kapitolu začíná nikoli historickým vhladem na profesi sestry, jak slibuje název, nýbrž popisem péče o nemocné od pravěku až po novověk. Tehdy ale povolání sestry neexistovalo nebo o tom nejsou doklady. Zdrojem pro text na s. 11–14 je pouze Plevová a kol. (2011). Autorka ji v textu uvádí jako Plevová (2011) nebo Plevová a kol. (2011). Část o historii ošetrovatelství (podkapitola 1. 2 s. 14, 15) je zpracována povrchně. Pokud autorka chtěla toto téma popsat, měla být zahrnuta období laické péče, charitativního a profesionálního ošetrovatelství. Dále jsou stručně charakterizovány významné osobnosti zahraničního a českého ošetrovatelství převážně ze dvou zdrojů Kutnohorská (2010) a Plevová a kol. (2011). Není jasné a z textu to nevyplývá, proč byl zařazen i Henri Jean Dunant. Autorka nespécifikuje, proč byly zařazeny významné osobnosti, ani nevysvětluje, jak to souvisí se zaměřením bakalářské práce. Chtěla demonstrovat postavení významných osobností ve společnosti? Jejich přínos pro společnost, pro profesi sester a jejich postavení ve společnosti? V části 1.3.3 chybí zmínka o vzniku vysokoškolského vzdělávání sester u nás, které nezačalo,

jak autorka uvádí, v roce 1992. Podkapitolu 1.3 uzavírá jen velice krátké a naprosto nedostatečné pojednání o současném systému vzdělávání. Absentuje informace o tom, kdy bylo otevřeno studium pro sestry na vyšších školách, kdy bylo zahájeno vzdělávání v oboru praktická sestra. Kapitola pokračuje další podkapitolou tentokrát pojednávající i požadavcích na práci sester. Celou podkapitolu čerpá pouze z jednoho zdroje Bártlová a kol., 2015 (s. 22), který není uveden v Seznamu použité literatury. Domnívám se, že se autorka spletla, a že šlo o zdroj Bártlová a kol., 2010, který v seznamu je uveden, v textu nikoli. Podkapitola 1.5 se zabývá kompetencemi sester. Je zde citována pouze vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků, avšak bez další zmínky o tom, že byla novelizována (vyhláška č. 391/2017, kterou se mění vyhláška č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění vyhlášky č. 2/2016 Sb., změny ve vyhlášce č. 2/2016 jsou uvedeny na konci podkapitoly). Na s. 23–28 je opsáno paragrafové znění zmiňované vyhlášky. Toto mělo být v příloze bakalářské práce. Kapitola pokračuje podkapitolou 1.6 Role sestry. Autorka zde uvádí charakteristiku role sestry podle WHO, avšak cituje ze sekundárního zdroje, pro což není důvod, když primární je dostupný. Opět čerpá pouze z jednoho pramene Plevová a kol. (2011) Podkapitola 1.7 je zaměřena na image sestry. To je část, ve které se měla více rozvinout problematika postavení sestry ve společnosti, vnímání role sestry v tomto kontextu. Autorka možnosti nevyužila a pouze krátce zmiňuje, co je interní a externí image sestry a faktory které ji ovlivňují. Čerpáno pouze ze dvou zdrojů, které autorka použila jako stěžejní prameny Kutnohorská, 2010, Plevová a kol., 2011, neboť z nich hojně vychází. Rozsáhlou kapitolu 1 uzavírá podkapitola 1.8 o komunikačních dovednostech sestry ve vztahu k pacientovi. Kapitola 1 je obsáhlá a zahrnuje řadu témat: začátky péče o nemocné, historie ošetřovatelství, výchova a vzdělávání sester, požadavky na práci sester, kompetence sester, a jejich komunikační dovednosti. Podle mého názoru jde o poměrně široký záběr pojetí profese sestry a péče o nemocné včetně historie ošetřovatelství, ale protože se autorka někde dopouští až přílišného zredukování dané problematiky, působí tato část práce jako takový pel mel. O problematice postavení sester ve společnosti ať už všeobecných nebo praktických se autorka v celé kapitole nezmiňuje vůbec.

Ani kapitola 2 Psychologie a vztahy nenabízí pohled na problematiku postavení sester ve společnosti. Úvodem je charakterizována psychologie jako věda. Autorka nijak nekomentuje, jak souvisejí se zkoumáním názorů pacienta na postavení sestry ve společnosti podkapitoly 2.1 Osobnost člověka, 2.2 Charakter člověka a 2.3 Temperament člověka. Kapitolu dále rozvíjejí podkapitoly zaměřené na vztahy lékař a sestra, sestra a pacient. A opět se ptám, jak to souvisí s postavením sestry ve společnosti?

Jde o průzkumnou práci, a proto nemusel být uveden cíl teoretické části. Navíc je formulace „Seznámit se s povoláním a kompetencemi všeobecné/praktické sestry“ vágní. Kdo se má seznámit – komise, studentka, která má za sebou tři roky studia oboru Všeobecná sestra?

Autorka si stanovila celkem 5 cílů (včetně toho pro teoretickou část bakalářské práce). Kapitola 3 obsahuje pouze jejich výčet. Podkapitolu 1.3 tvoří jedna věta, která postrádá smysl. Dotazník byl, jak píše autorka, distribuován prostřednictvím portálu <https://www.vyplnto.cz/> a byl určen pouze pro hospitalizované pacienty. Autorka neuvádí, jak zajistila vyplnění dotazníku přes tento portál pouze hospitalizovanými pacienty. Toto, prosím, doplnit u obhajoby. V archivu realizovaných veřejných průzkumů autorčin průzkum nebyl nalezen. U obhajoby dále žádám o vysvětlení, proč nebylo potřeba žádného písemného souhlasu pracoviště, když šlo o soubor hospitalizovaných pacientů. V popisu použitých metod, chybí stanovení hypotéz či alespoň průzkumných otázek, nebyla provedena operacionalizace pojmů na znaky. Není zdůvodněno, proč bylo vyřazeno 6 dotazníků (N=74). Autorka píše, že dotazníky byly rozdány, což není možné, když byly zadány elektronicky. U obhajoby žádám o vysvětlení, jak konkrétně byli pacienti vybíráni do průzkumného souboru. Nejsou popsány metody vyhodnocení získaných údajů. Argumentačně mělo být podloženo tvrzení, že dlouhodobě nemocní bývají častěji hospitalizováni a že pobyt v nemocnici bývá delší u starších osob. U otázky č. 15 je nejasný rozdíl v nabízených odpovědích „téměř vždy“ a „někdy ano/někdy ne“. Odpovědi na otázky 17 a 18 nebyly interpretovány.

V Diskusi autorka porovnává své výsledky s jednou akademickou prací a výzkumem Tučka (2016). Není mi jasné, jak doporučení pro pacienty souvisejí s postavením sestry ve společnosti.

V Závěru jsou shrnuté výsledky šetření.

Velké nedostatky vidím v práci s literaturou. V Seznamu použité literatury chybí MZ ČR (2016), Pilařová (2009), Kutnohorská (2009) – v textu je uvedena. Zdroj Kelnarová, Matějková (2010) je učebnice pro střední školy. Pramen Vokurka, Hugo (2015) v seznamu, v textu pouze Vokurka (2015). V textu bakalářské práce chybí: Buriánek, Malina (2009), Drábková (2008), Hartl, Hartlová (2010), Honzák (2015), Kazimour (2016), Kelnarová a kol. (2009), Marková, Vaňková (2010), Plevová a kol. (2012), Pohlová (2008), Praško (2015), Škubová (2010), Zacharová, Šimíčková-Čížková (2011), ICN (2002) – česko-anglický název, Tutková (2007), Zelinka (2014), Tabery (2008). Tyto prameny jsou v seznamu literatury. Záznamy bibliografických odkazů v tomto seznamu nejsou jednotně psány (např. rok vydání) a seřazeny podle abecedy.

V práci se vyskytují pravopisné, gramatické a stylistické chyby, někde na úkor srozumitelnosti textu (např. s. 39). Seznam použitých symbolů a zkratk je v Příloze B, nikoli na začátku práce, jak je uvedeno v pokynech pro psaní bakalářských prací.

Pozitiva:

Výběr zajímavého tématu

Široký záběr tématu o profesi sestry

Negativa:

Abstrakt neobsahuje všechny klíčové části

Teoretická východiska se nevztahují k zaměření bakalářské práce

Autorka neprokázala tvořivou práci s literaturou

Značná citační nekázeň

Seznam použité literatury není abecedně seřazen a záznamy bibliografických odkazů nemají předepsaný formát

Chybí seznam příloh

Pravopisné, gramatické a stylistické chyby, neodborné vyjadřování

Závěr:

Autorka zkoumala názory pacientů na postavení všeobecné/praktické sestry ve společnosti. Je to obtížné téma, které vyžaduje důkladnou přípravu. Teoretické kapitoly se tématem postavení sestry ve společnosti nezabývají. Autorka zahrnuje do první kapitoly řadu dílčích témat: začátky péče o nemocné, historie ošetrovatelství, výchova a vzdělávání sester, požadavky na práci sester, kompetence sester, a jejich komunikační dovednosti. Jednotlivé podkapitoly jsou zpracovány povrchně, několik stran zahrnuje opis z legislativních dokumentů, chybí důležitá fakta, logické propojení témat, autorčiny názory, komentáře, vysvětlení. Druhá kapitola Psychologie a vztahy popisuje obecně osobnost, charakter a temperament člověka, dále vztahy lékař-sestra a sestra-pacient. A opět zde chybí zdůvodnění, jak se toto vztahuje k ústřednímu tématu bakalářské práce, tedy k postavení sestry ve společnosti. Autorka neprokázala tvořivou práci s literaturou a dopustila se značné citační nekázně. Čerpá ze 14 zdrojů (1 není uveden v Seznamu použité literatury). V tomto seznamu naopak figurují bibliografické odkazy, které nejsou uvedeny v textu. Popis metod použitých ke zkoumání dané problematiky vykazuje nedostatky (chybí hypotézy nebo alespoň průzkumné otázky, nedostatečně je vysvětlena distribuce dotazníků, stanovení průzkumného souboru, metody

zpracování získaných údajů). V Diskusi jsou porovnávány výsledky s dvěma realizovanými výzkumy. Doporučení pro pacienty nesouvisejí se zkoumaným tématem, jejich zařazení nemá opodstatnění. V Závěru jsou shrnuty výsledky šetření. V práci se vyskytují pravopisné, gramatické a stylistické chyby, někde na úkor srozumitelnosti textu.

Práci k obhajobě:

DOPORUČUJI s výhradami a to zejména pro nedostatečně zpracované teoretické kapitoly, práci s literaturou a značnou citační nekázeň.

Otázky k obhajobě¹

Jak konkrétně byli vybíráni pacienti do průzkumného souboru?

Jak bylo zajištěno vyplňování dotazníku pouze hospitalizovanými pacienty na <https://www.vyplnto.cz/>?

Jak byla zajištěna ochrana osobních údajů hospitalizovaného pacienta a z jakého důvodu nebyl nutný souhlas pracoviště?

Návrh na hodnocení:

A	B	C	D	E	FX
				x	

V Praze dne, 3. 5. 2019

Mgr. Eva Marková, Ph.D.
podpis

¹ Oponent musí položit minimálně jednu otázku